

נגד

ראש המנהל האזרחי ברצועת עזה

בבית המשפט העליון בשבתו כבית-משפט גבוה לצדק

[30.7.87, 10.6.87]

לפני הנשיא **מ' שמגר** והשופטים **מ' בייסקי**, **ש' נתניהו**

העתירה נסבה על סירובו של המשיב לאפשר לעותרת 2 להפוך לתושבת קבע ברצועת עזה, לאחר שנישאה לעותר 1, שהוא יליד עזה ותושב בה. המשיב 1, סמך את החלטתו על המדיניות הנקוטה בידי השלטונות לצמצם את ההיענות לבקשות לאיחוד משפחות, הגורמת להשתקעותם באזור של תושבים שאינם מבני המקום.

בית המשפט הגבוה לצדק פסק:

א. לאור האמור בבג"צ 13/86, 58, בשג"צ 219/86, 235, 239 [8], אין עילה להתערב בבקשה, אשר בנוסיוותיה העובדתיות אינה שונה מאלה שנבחנו בפסק הדין הנ"ל.

פסקי-דין של בית המשפט העליון שאזכרו:

- [1] בג"צ 618/85, 724, 728 - לא פורסם.
- [2] בג"צ 489/76 - לא פורסם.
- [3] בג"צ 263/85, 397 (בשג"צ 222/85, 267) עוואד ואח' נ' מפקד המינהל האזרחי, נפת רמאללה ואח', פ"ד מ(2) 281.
- [4] בג"צ 11/86 - לא פורסם.
- [5] בג"צ 209/86 - לא פורסם.
- [6] בג"צ 263/86 - לא פורסם.
- [7] בג"צ 683/85 משתהא נ' המפקד הצבאי לאזור רצועת עזה - המינהל האזרחי, פ"ד מ(1) 309.
- [8] בג"צ 13/86, 58, בשג"צ 219/86, 235, 239 ע' שאהין ואח' נ' מפקד כוחות צה"ל באזור יהודה ושומרון; מ' ארביע ואח' נ' ראש המינהל האזרחי באזור רצועת עזה, פ"ד מא(1) 197.

התנגדות לצו-על-תנאי מיום 25.9.86. העתירה נדחתה. הצו-על-תנאי בוטל.

מ' טאהא - בשם העותרים;

מ' מזוז, סגן לפרקליט המדינה - בשם המשיב.

= 139 =

פסק-דין

הנשיא מ' שמגר: עתירה זו, המופנית נגד ראש המינהל האזרחי ברצועת עזה, עניינה איחוד משפחות.

העותר הוא יליד עזה ותושב של העיר האמורה. העותרת היא אמנם ילידת עזה, אך היא עזבה את עזה יחד עם הוריה בשנת 1968 והיא מתגוררת מאז במצרים. העותרים נישאו בשנת 1983, ובשנת 1985 נולד בנם נידאל. העותרת היתה בעלת דרכון מצרי, אך בשל נישואיה לתושב חבל עזה סירבו שלטונות מצרים, לטענתה, להאריך את תוקפו של הדרכון, ועתה היא גרה במצרים במעמד של תיירת בלבד. לטענתה, שוהה העותרת באזור כמעט ברציפות מאז שנישאה לעותר, אך זאת אך ורק על יסוד רישיונות ביקור, והיא מבקשת עתה להפוך לתושבת קבע באזור. בקשותיהם, שהופנו למשיב, נדחו עד כה, ומכאן העתירה לבית-משפט זה.

העותרים צרפו לעתירתם חוות-דעת משפטיות של פרופ' אייאן בראונלי ושל פרופ' דינה שלטון, אשר מתייחסים לשאלה, אם יש יסוד בדיון לסירובו של המשיב להעניק תושבות קבע באיזור לעותרת.

המשיב מסביר בהודעה שהוגשה מטעם פרקליטות המדינה, אשר את התייצבותה ביקשנו גם במקרה דנן, מהי המדיניות

הנקוטה על-ידיו בנושא זה, ונאמר שם כדלהלן:

11. "מדיניות זו רואה את איחוד המשפחות כתופעה שיסודה היה במצב אשר יצרה מלחמת ששת הימים וההתפתחויות המיידיות בעקבותיה. תפיסת השטחים על ידי צה"ל וסגירתם גרמה לכך שחלקי משפחות מצאו עצמם מחוץ לאיזור וקרובים נותקו זה מזה. מדיניות איחוד המשפחות דאז באה ליתן מענה הומאניטרי, בכפוף לשיקולי בטחון וצרכי הממשל בשטחים המוחזקים, לבעיה זו.

איחוד משפחות, ביסודו, אינו איפוא אלא איחודן של אותן משפחות שהמלחמה ותוצאותיה המיידיות פירדו אותן.

12. ישראל אמנם הוסיפה לנקוט מדיניות זו גם שנים אחרי המלחמה, תוך ישומה לעיתים גם על מצבים שנוצרו אחרי המלחמה, ואולם בכך לא התחייבה ישראל לנקוט מדיניות זו לעולמי-עוד. ואכן, באה השעה ואומצה מדיניות שונה המכוונת לצמצם ככל הניתן את ההיענות לבקשות לאיחוד משפחות.

13. מדינת ישראל אינה נכונה לקבל מצב בו כל תושב האיזור החפץ בכך ישא אשה מבחוץ ויביאנה לכאן, או כי כל תושבת האיזור אשר היא, או משחתה, כך החליטו תנשא לתושב חוץ ותביאנו לאיזור.

= 140 =

ההחלטה מי ייכנס ומי ישתקע באחד מן האיזורים [יו"ש או חבל עזה] היא ענין להחלטת השלטונות, ואין כל תושב או תושבת ראשי לכפות בענין זה על הממשל את הכרעתו הפרטית.

14. עם זאת יש לזכור, כי סירוב להתיר כניסת בעל או אישה מבחוץ לאיזור אין פירושה שנגזר על בני הזוג לחיות בנפרד, שכן אין מניעה (בהיעדר שיקול בטחוני כבד נוגד) ליציאת בן הזוג המקומי לשם איחוד המשפחה מחוץ לאיזור.

אם אכן שלימות המשפחה הינה השיקול העליון של מבקשי איחוד משפחות, הרי ששיקול זה יכול לבוא על סיפוקו הנאות בדרך זו.

15. אשר על כן המדיניות הנקוטה כיום באיזורי יהודה ושומרון וחבל עזה הינה שרק במקרים יוצאי דופן ומיוחדים ביותר, משיקולים הומניטריים או ממשליים, נענים לבקשה לאיחוד משפחות.

מן הראוי להדגיש, כי רובן המכריע של מאות אלפי הבקשות לאיחוד משפחות המוגשות מידי שנה בשני האיזורים הם בקשות לאיחוד בין בני זוג. ברי איפוא, כי עצם העובדה שמדובר בבני זוג אינה יכולה, כשלעצמה, להפוך בקשה ליוצאת דופן ומיוחדת במובן האמור."

המשיב מסתמך על החלטותיו של בית-משפט זה בבג"צ 618/85, 724, 728, [1]; בג"צ 489/76 [2]; בג"צ 263/85, 397 (בשג"צ 222/85, 267) [3], בעמ' 285; בג"צ 11/86 [4]; בג"צ 209/86 [5]; בג"צ 263/86 [6] ובג"צ 683/85 [7].

לאור האמור לעיל, כל שנאמר בבג"צ 13/86, 58, בשג"צ 219/86, 235, 239, [8] יפה גם לנושא שלפנינו.

איננו רואים עילה להתערב בבקשה, אשר בנסיבותיה העובדתיות איננה שונה מאלו שנבחנו בפסק-דינו הנ"ל.

העתירה נדחית.

אין צו להוצאות.

השופט מ' בייסקי: אני מסכים.

השופטת ש' נתניהו: אני מסכימה.

הוחלט כאמור בפסק-דינו של הנשיא.

ניתן היום, ד' באב תשמ"ז (30.7.87).